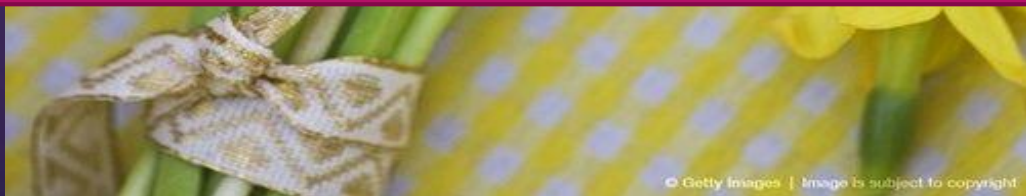

WIELKANOC

z jajem

© Getty Images | Image is subject to copyright

EWA CHŁÓD

Kochani małymi krokami zbliżają się Święta Wielkanocne dla katolików jedno z ważniejszych świąt w ciągu roku. Ten wesoły czas pełen jest kolorowych kreatywnych pomysłów i możliwości plastycznych, a także tradycji, które warto poznać jako jedną z kultur chrześcijaństwa.

<https://pl.pinterest.com/pin/134756213826754573/>

Czego się nauczymy:

- ▶ dowiemy się co to jest Wielkanoc
- ▶ zapoznamy się z tradycjami towarzyszącymi temu świętu t.j.:

potrawy wielkanocne

symbole wielkanocne

święconka

palma wielkanocna

lany poniedziałek

malowanie jajek

Wielkanoc

Przeczytaj czym jest Wielkanoc, tych kilka prostych zdań pomoże Ci się z nim zapoznać

- ▶ **Wielkanoc to najstarsze chrześcijańskie święto. Obchodzone w niedzielę po pierwszej wiosennej pełni Księżyca (zazwyczaj wypada ona między 22 marca, a 25 kwietnia).**
- ▶ **Dla katolików Wielka Niedziela jest świętem najważniejszym. Upamiętnia Dzień Zmartwychwstania Pańskiego.**
- ▶ **Święta Wielkiej Nocy są tradycyjnym czasem radości oraz zabaw na świeżym, wiosennym powietrzu. Radując się zegnano długi, bo aż czterdziestodniowy post i świętowano Zmartwychwstanie Chrystusa.** Szczęściu towarzyszyło obżarstwo i biesiadowanie z najbliższymi. I tak do dnia dzisiejszego polskie, świąteczne stoły uginają się od różnorodnych specjałów.

Potrawy Wielkanocne

Na święta Wielkanocne Przygotowujemy różne potrawy, zastanów się co podawane jest na Twoim stole wielkanocnym...

- Żurek wielkanocny z chrzanem na zakwasie
- Wędzonki
- Jajka faszerowane
- Sałatka warzywna
- Mazurek
- Baba wielkanocna
- Pieczona biała kielbaska
- Pasztet wielkanocny
- Schab ze śliwką

Zapoznaj się z symbolami wielkanocnymi... Może znajdziesz je u siebie w domu...

- ▶ **Baranek wielkanocny z ciasta, masła lub cukru.** Baranek to bardzo to ważny symbol Wielkanocy. **Symbolizuje on samego Jezusa Chrystusa, jego łagodność i posłuszeństwo.** Przedstawiany w towarzystwie czerwonej chorągiewki z krzyżem przypomina o zmartwychwstaniu Chrystusa, który pokonał grzech. Umieszczany w koszyczku ze święconką i stawiany na wielkanocnym stole. Może być wykonany z ceramiki, ale również z biszkoptowego ciasta, masła lub masy cukrowej.
- ▶ **Chleb** we wszystkich kulturach ludzkości był i jest pokarmem podstawowym, niezbędnym do życia. Wśród chrześcijan zawsze był symbolem nad symbolami - przedstawia bowiem Ciało Chrystusa. Dlatego sporządzano specjalnie wypieczony wielkanocny chlebek, zwany „paschą”.
- ▶ **Sól** to minerał życiodajny, dawniej posiadający moc odstraszenia wszelkiego zła. Bez soli nie ma życia. To także oczyszczenie, samo sedno istnienia i prawdy. Stąd twierdzenie o „soli ziemi” - jak to w Kazaniu na Górze powiedział Chrystus o swoich uczniach.
- ▶ **Wędlina** zapewnia zdrowie i płodność, a także dostatek, bo przecież nie każdy mógł sobie pozwolić na ten szczególny pokarm. Kiedyś był to choćby plaster szyneczki, a od XIX w. słynna polska kiełbasa.
- ▶ **Ser** jest symbolem zawartej przyjaźni między człowiekiem a siłami przyrody, a przede wszystkim stanowi gwarancję rozwoju stada zwierząt domowych. Ser jest bowiem produktem mlecznym pochodzącym od krów, owiec i kóz.
- ▶ **Chrzan** zawsze był starym ludowym znamieniem wszelkiej siły i fizycznej krzepy. Współdziałając z innymi potrawami, zapewniał ich skuteczność.
- ▶ **Ciasto** do koszyka ze święconką dodano najpóźniej, jako symbol umiejętności i doskonałości - zapewne głównie jako popis domowych gospodyń. Ciasto reprezentowane było głównie przez wielkanocne baby. Warto zaznaczyć, że w koszyczku powinien znaleźć się wypiek własny, domowy, a nie kupiony w ciastkarni.

Taka była tradycja siedmiu błogosławionych darów, znana w Polsce od wielu lat.

Święconka , palma wielkanocna i malowanie jajek to jedne z tradycji Świąt Wielkanocnych...:
Zastanów się:

- co wkładacie do koszyczka?
- czy macie palmę kupioną czy może robięś ja sam...
- jak z reguły malujecie jajka ...

► Błogostawieństwo pokarmów, zwane powszechnie święconką lub święconym, posiada bogatą symbolikę. Początki tego chrześcijańskiego obrzędu sięgają VIII w., natomiast w Polsce pierwsze jego praktyki odnotowano w XIV stuleciu. Najpierw święcono tylko pieczonego baranka, a więc chlebową figurkę o postaci baranka. Potem dodawano kolejno: jajka, ser, masło, ryby, olej, pokarmy mięsne, ciasto i wino. Dzisiaj w koszykach niesionych do poświęcenia znaleźć można niemal wszystko, byle było dużo i kolorowo.

święconka

Palma wielkanocna

<https://codziennikmlawski.pl/2019/03/23/wez-udzial-w-konkursie-na-najciekawsza-palme-wielkanocna/>

Palmy wielkanocne to tradycyjne symbole Wielkanocy. Przynosimy je do kościołów w Niedzielę Palmową, aby zostały poświęcone przez księdza. Taką palemkę można oczywiście kupić gotową, jednak my polecamy wykonać ją samodzielnie.

Czy w śmigus dyngus robicie sobie psikusy i polewacie się wodą? Jak u Ciebie wygląda ta tradycja?

Lany poniedziałek

Śmigus Dyngus, inaczej Poniedziałek Wielkanocny związany jest z tradycją oblewania wodą, obecnie głównie praktykowaną przez dzieci.

Zwyczaj oblewania wodą w Lany Poniedziałek, czyli Śmigus Dyngus był praktykowany między innymi przez Słowian. Uważali oni, że oblewanie się wodą sprzyja płodności, dlatego zwyczajowi podlegały przede wszystkim panny. Woda miała także symbolizować wiosenne oczyszczenie z brudu i chorób, a później także z grzechu.

Więcej: <https://www.radiozet.pl/Co-gdzie-kiedy-jak/Lany-Poniedzialek-2020-kiedy-jest-Smigus-Dyngus-i-jakie-zwyczaj-sie-z-nim-wiaza-DATA>

Malowanie jajek

Zanim przejdziemy do ćwiczenia zapoznaj się z różnymi technikami malowania jajek,
Wybierz technikę najbardziej dla siebie dogodną i spróbuj
Wykonać nią jajko.

Jajko jest dowodem odradzającego się życia,
symbolem zwycięstwa nad śmiercią.

Tę symbolikę rozpowszechnili w
Polsce niemieccy zakonnicy.

Wywodzi się ona z dawnego zakazu
spożywania jaj podczas Wielkiego Postu.

Jajka na stół powracały ponownie w Wielkanoc.

Do święcenia przygotowywano specjalnie
malowane jajka, nazwane w zależności od techniki
zdobienia:

- kraszankami,
- pisankami,
- skrobankami,
- nalepiankami
- czy wyklejankami.

Kraszanki - na czym polega ta metoda zdobienia jaj?

kraszanki

Jedną z technik zdobienia jajek jest robienie kraszanek.
kraszanką nazywamy jajka malowane na jeden kolor.

Kraszanki - były to z reguły jajka barwione na czerwono;
symboliczny kolor. Podobno, gdy Maria Magdalena
dowiedziała się o zmartwychwstaniu Jezusa,
w domu znalazła wszystkie jajka czerwone.

Obdarowała nimi Apostołów, dzieląc się nowiną.
Jajka te miały następnie zamienić się w ptaki i odfrunąć
do nieba na znak zmartwychwstania.

Kolor skorupki uzyskać możemy na różne sposoby.
Tradycyjnie już od wielu lat barwiono je za pomocą
naturalnych składników roślinnych,

które dawały określony kolor:

łupiny cebuli - brązowy

kwiat nagietka - złoty, żółty

młode pędy żyta - zielony

kora dębu - czarny

sok z buraków - różowy.

Oczywiście wybrany kolor jajka można osiągnąć także używając

gotowych barwników dostępnych w sklepach.

Ugotowane jaja **wystarczy zanurzyć**

w gorącej wodzie z farbą i kraszanki gotowe.

Kraszanki nie posiadają żadnych wzorów, są po prostu w jednym kolorze.

<https://pl.pinterest.com/pin/69383650479404622/>

<https://pl.pinterest.com/pin/536280268127173952/>

pisanki

Pisanki - do ich wykonania konieczny jest воск i ostro zakończone narzędzie. Ostrzem nanosi się воск na skorupkę, a później barwi się całe jajko. W zależności od regionu używa się do tego igły zanurzonej w wosku, gorącej świecy, drucików, słomek, którymi nanosi się воск na skorupkę jajka. Po wykonaniu tego wkłada się je do barwnika.

skrobanki

Skrobanki, Drapanki - jajko jest najpierw barwione w jednym kolorze, a później wyskrobywany jest na nim wzór jakimś ostrym narzędziem (igła, nożyk itp.).

Inne przykłady

Złocene- malowane na jeden kolor
i przecierane złotym papierem

Odbijane liście

Listki przykleja się do jajka, owija rajstopom następnie wkłada do barwnika.

<https://pl.pinterest.com/pin/288160076129803515>

<https://pl.pinterest.com/pin/621215342329749551/>

przecieranki

Na jajkach maluje się wzór z kleju. Kiedy wyschnie nakłada się jeden Kolor, po czym po wyschnięciu przeciera się kolejnym kolorem. Akryl.

Mozaika- wyklejamy jajko inną skorupką, następnie maluje się przecierając kolorem

<https://pl.pinterest.com/pin/450711875188863243/>

Wyklejane brokatem- smarujemy klejem i zamaczamy w dużej ilości brokatu

<https://pl.pinterest.com/pin/517914025898192227/>

Wyklejane kryształkami

<https://pl.pinterest.com/pin/353954851938945588/>

Otaczane bibułą, nakrapiane farbą akrylową, albo wykonane techniką decoupage.

<https://pl.pinterest.com/pin/75224256263727529/>

<https://pl.pinterest.com/pin/204913851781640103/>

<https://pl.pinterest.com/pin/318418636130351995/>

Ćwiczenie plastyczne

Zapoznałeś się już z tradycją Świąt Wielkanocnych. Pokazałam Ci wiele przykładów w jaki sposób można pomalować wielkanocne jajka. Teraz Twoja kolej:

- pomyśl co masz w domu...
- zastanów się jak możesz pomalować swoje jajko,
- spróbuj użyć tradycyjnych technik lub kreatywnie ruszyć głową i wymyślić własną technikę,
- zainspiruj się filmem,
- przygotuj jajko na twardo bądź wydmuszkę /możesz o pomoc poprosić dorosłego/.
- przygotuj materiały jakimi dysponujesz w domu, wykonaj zadanie.
- Możesz wysłać zdjęcie pracy na mój mail: ewachlod@interia.pl

Do dyspozycji film. Powodzenia!!!

<https://www.youtube.com/watch?v=ZhcllA3fRHo>

Jeśli nie masz czym wyklejać, możesz użyć po prostu flamastrów;-)

<https://pl.pinterest.com/pin/96405248259662299/>

<https://pl.pinterest.com/pin/524599056575380416/>